

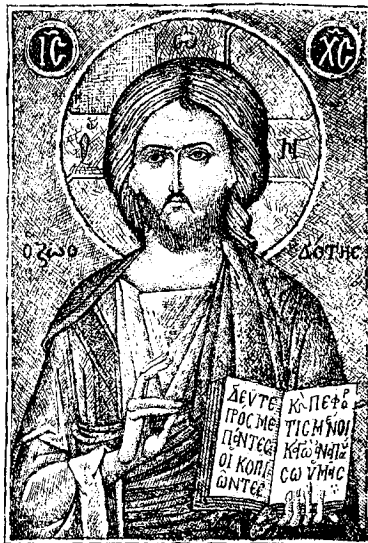
Σημείωμα εκδότου

Στις αρχές Ιουνίου τοῦ 2012 οἱ ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» ἐκυκλοφόρησαν τέσσαρες ὁμιλίες τοῦ σοφοῦ καὶ ἁγίου Ἐπισκόπου Ἀχρίδος ΝΙΚΟΛΑΟΥ († 1956), δύο ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀναφέρονται στὴν ἀπαισιοδοξία καὶ αἰσιοδοξία.

Εὐλαβὴς κληρικός, πού μελέτησε τὸ σχετικὸ αὐτὸ βιβλίο, ἀπὸ ἄγνὸ ζῆλο ἀγάπης κινούμενος, ἔδωσε τὴν ἰδέα νὰ κυκλοφορήσουν μερικές πειστικές καὶ ἐλπιδοφόρες θέσεις τοῦ Ἁγίου σέ ξεχωριστὸ τεῦχος γιὰ τὴν σωστὴ διαφώτιση, προστασία καὶ πνευματικὴ θωράκιση δοκιμαζομένων συνανθρώπων μας ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη ἐπιδημικὴ μᾶστιγα τῆς ἀπαισιοδοξίας.

Προκειμένου, ἀγαπητοί, νὰ καθωπλιστοῦν, μέ τὰ δραστικὰ ἀντίδοτα τῆς αἰσιοδοξίας, περισσότεροὶ συνάνθρωποὶ μας εὐχαρίστως ἐκπληροῦμε τὴν ἐπωφελῆ πρόταση τοῦ καλοῦ ποιμένος μέ τὴν εὐχὴ νὰ μὴν ἀπελπιζόμεστε ποτέ, ἀλλὰ νὰ ἔχουμε αἰσιοδοξία ὅ,τι καὶ ἂν μᾶς συμβαίνει.

Τό τεύχος αυτό δίδεται δωρεάν από τις εκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη». Ὅσοι τυχόν ζητοῦν πολλά ἀντίτυπα θά χρεώνεται πρὸς 0,30 λεπτά.

Ἐπιτρέπεται ἡ διακίνησις του μέ ὁποιοδήποτε τρόπο.

Θά τό βρῆτε καί στήν ἱστοσελίδα μας:

www.orthodoxoskypseli.gr

Πληροφορίες στό τηλ.: 2310212659.

Όλα όσα ακούμε σήμερα, ζητούν να μᾶς πείσουν ότι δέν υπάρχει διέξοδος. Προσπαθούν να μᾶς αφαιρέσουν τήν πίστη, τήν ἐλπίδα καί τήν ἀγάπη, να φέρουν στίς ψυχές ἀπόγνωση. Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία, ἡ νίκη τοῦ κακοῦ εἶναι τό ὅτι ἔχει φέρει σέ πολλές ψυχές τήν ἀπαισιοδοξία. Ἄν ἡ πατρίδα μας βρίσκεται σέ μία δυσχερή θέση, τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός ὄχι γιά νά ἀπελπισθοῦμε ἀλλά γιά νά ἐργασθοῦμε σωστά. Ἄν ἔχει ἐπικρατήσει ἕνα πνεῦμα ἀπαισιοδοξίας σέ πολλούς εἶναι διότι ἡ διαπαιδαγώγηση πού ἀσκεῖται σήμερα μέ ὄλους τούς τρόπους καί κυρίως τήν τηλεόραση ἀφαιρεῖ ἀπό τίς ψυχές, ἰδίως τῶν νέων, τίς τρεῖς αὐτές ἀρετές, τήν πίστη, τήν ἐλπίδα, καί τήν ἀγάπη. Καί ἐκεῖ ἀκόμη πού ἔχουν βλαστήσει, οἱ ρίζες τους εἶναι τόσο ἐπιφανειακές ὥστε, μέ ὅσα ἀκούει κανεῖς, εὐκόλα ξεριζώνονται.

Καί ἡ ἴδια ἡ οἰκονομική κρίση στήν Ἑλλάδα πρῶτα ἐμπεδώθηκε σέ ψυχολογικό ἐπίπεδο ἀπελπισίας καί ἔπειτα ἐκδηλώθηκε σέ οἰκονομικά μεγέθη. Πρῶτα ἔγινε ἡ ἐπέλαση τοῦ φόβου ὅτι ἐπέρχεται οἰκονομική κρίση καί ὕστερα ἀρχίσαμε νά τήν ζοῦμε σάν μιᾶ ἀνεξέλεγκτη κατάσταση. Πρῶτα κατέρρευσε τό ἠθικό καί ἔπειτα ἀκολούθησαν ὅλες ἐκεῖνες οἱ διεργασίες οἱ ὁποῖες ὄχι μόνο δέν ἀνέστειλαν τήν κρίση ἀλλά καί ἔφεραν τό ἀντίθετο ἀποτέλεσμα, τήν ἔκαναν νά μοιάζει σάν ἕνα καταρράκτη πού ἦταν προετοιμασμένος γιά νά ὀδηγήσει τήν Ἑλλάδα στήν ἄβυσσο.

Ἄπό τήν ὥρα πού κυριεύεται κάποιος ἀπό τήν με-

λαγχολία, απομονώνεται έσωτερικά από τούς άλλους, καί ένῶ βλέπει έπερχόμενη τήν λαίλαπα τοῦ κακοῦ, παραδίδεται σ' αὐτό ἀμαχητί. Δέν διακρίνει τί θά μπορούσε νά κάνει. Δέν αἰσθάνεται ὅτι ἔχει άλλους δίπλα του, γιά νά συνεργασθεῖ μαζί τους καί ἀπό κοινοῦ νά κάνουν τίς σωστές ἐνέργειες γιά νά ἀποτραπεῖ τό κακό, γιά νά σβήσει ἡ φωτιά, πού ἀπειλεῖ τό σπίτι του, τήν πατρίδα του, καί τήν ζωή του. Χρειάζεται νά ἀναπτυχθεῖ ἕνα πνεῦμα ἐνδιαφέροντος τοῦ ἐνός γιά τόν άλλο, μεταξύ ὄλων ἐκείνων πού σκέπτονται φιλάδελφα, πού σκέπτονται χριστιανικά, πού σκέπτονται πνευματικά. Χρειάζεται νά ἔρθουμε σέ ἀληθινή κοινωνία μεταξύ μας γιά νά νιώσουμε τήν πνευματική ζεστασιά, πού ἀπομακρύνει τήν παγωνιά τῆς ἀπαισιοδοξίας. Ἐν ἡ ἑλληνική κοινωνία εἶναι αὐτήν τήν στιγμή ἕνας μέγανος ἀσθενής, μιά ἀσθένειά της πού χρήζει ἀμέσου φροντίδος καί θεραπείας εἶναι ἡ ἀσθένεια τῆς ἀπαισιοδοξίας.

Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ἐμπνεόμενος ἀπό πνεῦμα φιλάδελφο, καθώς ἔπρεπε νά λειτουργήσῃ ἡ παιδεία ἀλλά δέν ὑπῆρχαν μετά τήν ἀπελευθέρωση ἀρκετοί δάσκαλοι, ἐνεπνεύσθη τήν λεγόμενη ἀλληλοδιδασκτική μέθοδο, ὅπου ὁ μαθητής μετέδιδε σέ ἕναν άλλον ὅ,τι ἔμαθε ἀπό τόν δάσκαλο. Αὐτό πού πῆρε κανεῖς δίνοντάς το σέ ἕναν άλλο, ὄχι μόνο δέν μειώνεται ἀλλά καί αὐξάνεται καί ἐμπεδώνεται καί διασφαλίζεται. Ἐτσι εἶναι ἡ ἀγάπη: Τήν ὥρα πού δίδεται καί δίδει, δέν ἐλαττώνεται οὔτε στερεῦει ποτέ. Ὅπως ἕνα ἀναμμένο κερί: ἡ φλόγα του δέν ἐλαττώνεται, ὅταν μέ αὐτήν ἀνάψει ἕνα άλλο κερί, ἀλλά καί ἂν πάει νά σβήσῃ τό άλλο κερί πού ἀναψε δεύτερο θά βοηθήσῃ νά μείνῃ ἀναμμένο τό πρῶτο.

Ἡ βαθύτερη αἰτία τῆς κρίσεως εἶναι ὅτι κάποιον

θέλουν τά ἀγαθὰ τῆς γῆς νά τά στερήσουν ἀπό ἄλλους γιά νά τά νέμονται αὐτοί. Ἡ αἰτία δηλαδή τοῦ κακοῦ βρίσκεται στήν ἀπόρριψη τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ: **Μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν.** Τότε γίνεται ἀληθινά εὐτυχισμένος ὁ ἄνθρωπος, ὅταν δίνει παρά ὅταν παίρνει. Αὐτό ὁ Χριστός τό κήρυξε ὄχι μόνο μέ τό εὐαγγέλιό του ἀλλά καί τό ἐπεβεβαίωσε μέ τήν ζωή του, διότι ἔδωσε τόν ἑαυτό του θυσία γιά χάρη μας. Καί ὅταν ἐμεῖς δεχόμεστε μέσα μας αὐτόν τόν Χριστόν, τήν ἀγάπη του δεχόμεστε, δεχόμεστε αὐτό τό πνεῦμα, πού μᾶς κάνει κι ἐμᾶς εὐτυχισμένους καί ἄρα ὄχι ἀπαισιοδόξους. Ὅταν ὑπάρχει κάποιος πού σέ ἀγαπᾷ μέ μιά τέτοια ἀγάπη ἀπό τήν ὁποία δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη καί ὅταν κι ἐσύ γίνεσαι ἀποδέκτης αὐτῆς τῆς ἀγάπης, πῶς μπορεῖ ἔπειτα νά ἔχει τόπο μέσα σου ἡ ἀπαισιοδοξία;

Ἄς ὑπάρχει κρίση. Ἄν λειτουργήσει μεταξύ μας ἡ ἀγάπη, τό καλό πού θά βγεῖ θά εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερο ἀπό τά ψευτοαγαθὰ πού εἶχαμε πρὶν τήν κρίση, τά ὁποῖα χωρίς τήν ἀγάπη καί τήν μεταξύ μας κοινωνία, ἔκαναν τή ζωή νά μοιάζει μέ νεκρή φύση, ὅπως ὅταν βλέπεις ἕνα πλαστικό τριαντάφυλλο πού δέν ἔχει ζωή οὔτε εὐωδία. Ἔτσι καί ἡ εὐμάρεια ἀφαιρεῖ τό νόημα τῆς ζωῆς, πού βρίσκεται στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο, τήν ὁποία ἀγάπη πρὸς τόν Θεό ὅταν μέσα μας τήν ζοῦμε, τήν μορφοποιοῦμε σέ μεταξύ μας ἀγάπη. Ἡ κρίση θά βγεῖ σέ καλό, ἂν τήν ὥρα πού στεροῦμαστε τά χρήματα, βροῦμε τό ἕν οὔ ἐστί χρεία, τό ἕνα αὐτό τοῦ ὁποίου ἔχουμε πραγματική ἀνάγκη, τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τήν ὁποία ἀποδεχόμεστε ὅταν συμμορφωνόμεστε πρὸς τό θέλημά Του, πρὸς τήν δικαιοσύνη Του. Ὁ Θεός ἀναλαμβάνει τότε νά μᾶς προσθέσει καί ὅ,τι ἄλλο μᾶς χρειάζεται.

Όταν ή κοινωνική ζωή θεωρείται ώς έκφραση τῶν οικονομικῶν σχέσεων, ὅταν ή ιδιοτέλεια καί τό χρῆμα ἀναγνωρίζονται σάν ὁ θεός τῆς σημερινῆς κοινωνίας, ὅταν οἱ νόμοι καί οἱ θεσμοί ἀγνοοῦν τό πνεῦμα τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀλληλοβοηθείας, αὐτή ή ἄρνηση τοῦ Θεοῦ καί τῆς ἀγάπης του στή ζωή μας, συνιστᾷ τή βιοθεωρία ἐκείνη πού γεννᾷ σήμερα τήν ἀπαισιοδοξία καί τίς αὐτοκτονίες. Εἶναι ἀνάγκη νά ὑπερβοῦμε τό ἀπάνθρωπο καί ἀσφυκτικό πλαίσιο τό ὁποῖο ἀναγκάζει τούς ἀνθρώπους νά ζοῦν σάν οικονομικές μονάδες ἐξαρτώμενες ἀπό ἕνα ἠλεκτρονικό παγκόσμιο σύστημα τό ὁποῖο ἐλέγχει καί προσδιορίζει τίς ἐνέργειές μας, καί νά ζήσουμε μέσα στό πνεῦμα τῆς ἐν Χριστῶ κοινωνίας καί ἀγάπης, μέσα στό ὁποῖο θά ἀνακαλύψουμε τήν χαρά καί τό νόημα τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, πού ξεκινᾷ ἀπό δῶ καί συνεχίζεται στήν ἀθανασία τῆς ἀναστάσεως. Γιά νά βοηθηθοῦμε ὅλοι νά ἀποδοκιμάσουμε τήν ἀπαισιοδοξία σάν ἀσθένεια παράλογη, καί γιά νά γνωρίσουμε τό μυστικό τῆς θεραπείας της κυκλοφοροῦμε τό τεῦχος αὐτό μέ ἐξαίρετα κείμενα πού βρήκαμε κατάλληλα γιά τόν σκοπό αὐτό.

Ἔχουν γραφεῖ ἀπό ἕναν ἄνθρωπο πού ἔζησε μέσα στίς φυλακές τοῦ Νταχάου καί γνώρισε τήν ἀπογοητευση σάν μιᾷ ἀπειλή γιά τήν ψυχή ἀπό τήν ὁποία ὁμως ἀπειλή δέν ἐπηρεάσθηκε. Αὐτό τό μυστικό πού γνώριζε, αὐτόν τόν θησαυρό πού εἶχε μέσα του, καί ὁ ὁποῖος τόν κράτησε αἰσιόδοξο μέσα στίς δυσμενέστερες συνθῆκες, μᾶς ἀποκαλύπτουν τά κείμενά του αὐτά.

Σ' αὐτά θά ἀνακαλύψουμε καί εἰκόνες τῆς σημερινῆς κοινωνίας καί τό πῶς οἱ γονεῖς καί τό σχολεῖο μέ τήν διαπαιδαγώγηση πού προσφέρουν διαμορφώνουν τήν ἀπαισιοδοξία διάθεση. Τά λόγια του ἀποκτοῦν μιᾷ ἐξαιρετική ἐπικαιρότητα ὅταν μεταξῦ αὐτῶν πού δια-

μορφώνουν τήν ἀπαισιόδοξη διάθεση προσθέσουμε τήν τηλέοραση πού δέν ὑπῆρχε στά χρόνια του, ἡ ὁποία μεταφέρει τά μηνύματα ἀκριβῶς ἐκεῖνα, τά ὁποία διαμορφώνουν τόν ἀπαισιόδοξο τύπο ἀνθρώπου. Ἡ ἀνάλυση τήν ὁποία κάνει εἶναι ἐξαιρετικά ἀπαραίτητη γιά νά δοῦμε τό πρόβλημα καί νά τό ἀντιμετωπίσουμε τόσο προληπτικά ὅσο καί θεραπευτικά. Ἄν ἐκεῖνοι πού μποροῦν νά μᾶς ἐπηρεάσουν ψυχολογικά, δέν θέλουν νά διορθώσουν τήν στάση τους μέσω τῆς ὁποίας διαδίδεται σάν ἐπιδημία ἡ ἀπαισιοδοξία, ὁ ἴδιος ὅμως ὁ ἑαυτός μας, ὁ ὁποῖος δέχεται τά ἐπιβλαβῆ ἐρεθίσματα, ἄν ἔχει γνωρίσει τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο τόν ἐπηρεάζει μέσα του τό κακό, μπορεῖ νά ἀντιληφθεῖ τόν κίνδυνο καί νά τόν ἀποφύγει.

Ἔχουμε τήν ἐντύπωση ὅτι αὐτός ὁ ὁποῖος θά διαβάσει τά κείμενα πού ἀκολουθοῦν εἶναι ἀδύνατον νά μὴν ἐπηρεασθεῖ ἀπό τόν φλογερό λόγο τοῦ σοφοῦ καί Ἁγίου ἐπισκόπου Ἀχρίδος Νικολάου. Τά κείμενα προέκυψαν ἀπό σύμπτυξη τοῦ βιβλίου «Ἁγίου Νικολάου Ἀχρίδος: **Ὁμιλίες γιά τήν ἀπαισιοδοξία καί τήν αἰσιοδοξία**», ὡς καί λίγες προτάσεις ἀπό τό μικρό βιβλίο του «**Γιά τήν μετάνοια καί τήν ἐμπιστοσύνη στόν Θεό**» τῶν ἐκδόσεων «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», Θεσ/νίκη 2012.

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

Υπάρχει ένας ανάπηρος άνθρωπος γεμάτος αισιοδοξία, τόν οποίο έχω δεϊ μέ τά ἴδια μου τά μάτια. Εἶναι ένας στρατιώτης πού πληγώθηκε στόν πόλεμο. Μιά ἐχθρική σφαῖρα διαπέρασε τό σῶμα του, τόν πλήγωσε δίπλα στή μέση του. Μέ κάλεσε νά τόν ἐπισκεφθῶ. Μπήκαμε μέσα στό μισοσκότεينو δωμάτιο. Σέ μία μεγάλη καρέκλα, μέ πλάτη δίπλα στό παράθυρο, καθόταν ὁ γνωστός μου. Μέ κοίταξε καί μοῦ εἶπε:

«Κάθομαι ἐδῶ ἀπό τό πρωί μέχρι τό βράδυ καί παρατηρῶ τή ζωή ἀπό τό παράθυρο. Ἀπό τό πρωί μέχρι τό βράδυ καί καμιά φορά ἀπό τό ἕνα πρωί ὡς τό ἄλλο πρωί. Ξέρετε πῶς ἐάν ένας ἄνθρωπος βρεθεῖ μέσα σ' ἕνα ἄδειο πηγάδι καί ἀπό κεῖ παρατηρήσει μέρα μεσημέρι τόν οὐρανό, θά δεῖ τά ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ; Καί ἐγώ παρατηρῶ μέσα ἀπό τό μισοσκόταδό μου τούς ἀνθρώπους καί μοῦ φαίνονται σάν ἀστέρια λαμπερά πού φέγγουν, κινοῦνται κυκλικά καί ἀδιάκοπα. Ὅσο συμμετεῖχα στόν στρόβιλο τῆς ζωῆς δέν ἤξερα ὅτι ἡ ζωή εἶναι τόσο ὠραία καί τόσο γλυκεία. Ἀπό τότε πού ἔχασα τά πόδια μου, κέρδισα τά μάτια μου. Ναί βλέπω αὐτή τή ζωή ἀπό τότε πού κάθισα σ' αὐτήν τήν καρέκλα. Ἡ ζωή εἶναι ὠραία καί γεμάτη ἄρμονία.

Ἡ ἀρρώστια δέν εἶναι μεγάλο κακό καί ὁ θάνατος ἐπίσης δέν εἶναι οὔτε μεγάλο οὔτε μικρό κακό. Δέν αἰ-

σθάνομαι τά πόδια μου καθόλου. Δέν στηρίζουνε αὐτά ἐμένα ἀλλά ἐγώ αὐτά. Ἀλλά ὑπάρχει κάτι πού στηρίζει ἐμένα ὅπως ἐγώ κρατῶ τά παράλυτα πόδια μου. Ἐάν δέν ὑπῆρχε αὐτό, θά ἤμουν ὅλος παράλυτος. Αὐτό πού μέ κρατᾶ εἶναι ἡ ἐσωτερική ψυχική μου αἰσιοδοξία. Ἡ ψυχὴ μου γιά καιρό ἦταν παράλυτη. Ἡ ὀπτική τῆς ψυχῆς μου κυρίως ἦταν παράλυτη, ἐπειδὴ δέν μπορούσε νά βλέπει τὴν ὁμορφιά καί τό νόημα αὐτῆς τῆς ζωῆς.

Ἡ ψυχὴ μου περιφερόταν στό σκοτάδι καί τῆς φαινόταν ὅλος ὁ κόσμος σκοτεινός. Ἡ μοναδική της δραστηριότητα ἦταν ἡ ὑποταγὴ στό σῶμα, ἡ σκλαβιά στό σῶμα. Τό σῶμα μου ἔσερνε τὴν ψυχὴ πίσω του, ὅπως τραβᾷ ὁ κυνηγός τόν σκύλο του ἀπό τό λουρί. Ἡ ψυχὴ μου χοροπηδοῦσε, χόρευε στή σκόνη καί στή λάσπη, ἀκολουθώντας τό σῶμα, ὑπακούοντας πάντα στήν θέληση τοῦ σώματος.

Ἦμουν ὑγιῆς ἀλλά δέν τό αἰσθανόμουν. Εἶχα μάτια ἀλλά δέν ἔβλεπα. Οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἐνῶ μέ ἄγγιζαν χαρούμενα, ἐγώ κατσοῦφιαζα καί δέν τίς ἔβλεπα. Τά ἀστέρια μέ ἔβλεπαν, ἀλλά ἐγώ τά ἀπεχθανόμουν καί τά φοβόμουν. Ἦμουν σάν τυφλοπόντικας, πού κάποιος μέ ἔβγαλε ἔξω στό φῶς καί στόν ἀέρα καί μπερδεμένος τριγύριζα ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ. Τρέμοντας ἔσκαβα τὴ γῆ γιά νά ξεφύγω ἀπό τόν ἥλιο καί νά χωθῶ πάλι στό σκοτεινὸ χῶμα τῆς γῆς.

Δόξα τῷ Θεῷ ἔγινε αὐτός ὁ πόλεμος! Καί δόξα τῷ Θεῷ ὁ ἐχθρός μέ αὐτόν τόν τρόπο μέ ἔκανε παράλυτο! Αὐτός ὁ ἐχθρός εἶναι γιά μένα ὁ μεγαλύτερος εὐεργέτης. Ἐχασα τά πόδια ἀλλά κέρδισα τὴν ψυχὴ. Πόσο μεγάλη εἶναι ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ! Χρησιμοποιεῖ καί τά πιά αὐστηρά μέσα γιά τό καλό μας. Ἐγώ ἔδωσα μόνο τά πόδια μου γιά τὴν ψυχὴ. Ποῦ νά ξέρετε πόσο περυσότερο ἀξίζει ἡ ψυχὴ ἀπὸ τά πόδια!

Ἐκ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀπὸ τῆς καρέκλας καὶ παρατηρῶ τὸν κόσμον ἀπὸ τοῦ παράθυρου, τακτοποίησα τίς σκέψεις μου καὶ τὰ αἰσθήματά μου. Γιὰ πολὺ καιρὸ μέσα στὸ κεφάλι μου καὶ στὴν καρδιά μου ἐπικρατοῦσε χάος. Ὁ ἄνθρωπος βρῖσκει τὴν ἁρμονία στὴν ζωὴ καὶ στὸν κόσμον, μόνον ὅταν τὴν βρεῖ μέσα του. Αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴ ἁρμονία μὲν τὴν βρῆκα. Ἀπομάκρυνα τὸ χάος καὶ τὸν φόβο ἀπὸ μέσα μου. Παλιὰ αἰσθανόμουν φόβο ἀκόμη καὶ γιὰ ἓνα ἀπλό συνάχι. Σήμερα ὑπάρχουν δίπλα μου δύο παράλυτα πόδια, πού κάποτε ἦταν βασικά μέλη τοῦ σώματός μου, καὶ δὲν φοβᾶμαι καθόλου. Μιὰ ἀνατροπὴ συνέβη μέσα στὴν ψυχὴ. Τώρα πού ἔγινα πιὸ ἄσχημος, ὁ κόσμος μοῦ φαίνεται πιὸ ὁμορφος. «Ὅταν μὲ συμπονᾷ ὁ ὅλος ὁ κόσμος, τότε ἀρχίζω νὰ λυπᾶμαι ὅλο τὸν κόσμον».

Ἐτσι μοῦ μίλησε ὁ παράλυτος ἄνθρωπος. Πόσο ἀπὸ τὸ δὲν θὰ ἔλεγαν: Ἐγὼ στὴ θέση τοῦ θά αὐτοκτονοῦσα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκτονιῶν στὴν ἐποχὴ μας ἀξάνει ἀνησυχητικὰ καὶ γιὰ λόγους λιγότερο σοβαροῦς ἀπὸ ὅ,τι εἶναι δύο παράλυτα πόδια. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις παίζει σημαντικὸ ρόλο στὸ θέμα αὐτό. Ὁ ἄνθρωπος διαπαιδαγωγεῖται ἢ γιὰ νὰ γίνῃ αἰσιόδοξος ἢ γιὰ νὰ γίνῃ αὐτόχειρας. Ἡ γενιά μας ἔχει διαπαιδαγωγηθεῖ γιὰ τὸ δεύτερο. Οἱ γονεῖς εἶναι οἱ πρῶτοι πού προετοιμάζουν τοὺς αὐτόχειρες.

Ἡ μάνα γιὰ παράδειγμα ψιθυρίζει κάθε πρωὶ στὸν γιό της: «ὁ κόσμος αὐτός εἶναι κακός». «Οἱ ἄνθρωποι, συνεχίζει ἡ μάνα, εἶναι ἐγωιστές, φθονεροὶ καὶ ψευτεῖς». «Ἀπόφευγε τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ ἐμένα». «Νὰ κοιτᾷς μόνο τὸν ἑαυτό σου». Μετὰ τὴ μάνα ὁ πατέρας ἐπαναλαμβάνει στὸ γιό: «Τί κακὸς καιρὸς γιὰ τὸ χωράφι». «Πόσο ἄσχημη εἶναι ἡ φύσις». «Πόσο ἀηδιαστι-

κά είναι τά ανθρώπινα ἔργα». «Πόσο βαρετός εἶναι ὁ ἥλιος». «Πόσο θλιβερή εἶναι ἡ ζωή». Ὁ πατέρας καί ἡ μάνα ἐπαναλαμβάνουν στό γιό τους συχνά τά τρελλά λόγια ἑνός ἀπαισιόδοξου ποιητή: «Ἀδελφέ μου, στόν κόσμο δέν ὑπάρχει ἀγάπη».

Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη καταδίκη αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἀπό αὐτήν. Ὁ κόσμος ἐπιβιώνει λόγω τῆς ἀγάπης. Ἐάν πεῖ κανεῖς πώς στόν κόσμο δέν ὑπάρχει ἀγάπη, αὐτό εἶναι ἡ πιό φρικτή καί ψευδής καταδίκη τοῦ κόσμου. Μέ τήν παραπάνω φράση τοῦ ἀποτυχημένου καί ἀπαισιόδοξου ποιητῆ διαπαιδαγωγεῖται ὀλόκληρη ἡ γενιά μας. Θά βρεῖτε ἑκατοντάδες νέους καί ἡλικιωμένους πού δέν ξέρουν τό «Πάτερ ἡμῶν» καί δέν διαβάζουν τό Εὐαγγέλιο, ἀλλά δέν θά βρεῖτε οὔτε μερικές δεκάδες ἀνθρώπων, πού δέν ἐπαναλαμβάνουν καθημερινά: Ἀδελφέ μου, σ' αὐτόν τόν κόσμο δέν ὑπάρχει ἀγάπη. Ὅποιος ὅμως ἐπαναλαμβάνει αὐτά τά λόγια, δέν σκέφτεται πώς ὑπάρχει σ' αὐτόν τόν κόσμο τό χαμόγελο καί ἡ χαρά. Ἀκόμη καί οἱ δάσκαλοι καί οἱ καθηγητές συνεχίζουν νά ὑποτιμοῦν τούς μαθητές κρατώντας τους ἐπίτηδες σέ μιά μεγάλη ἀπόσταση ἀπ' αὐτούς. Μέ μία λέξη σερνόμαστε καί δέν προχωρᾶμε. Μελαγχολικοί, χλωμοί, συντετριμμένοι ἄνθρωποι περπατοῦν. Ἡ χαρά μας εἶναι μισή λύπη. Τό χαμόγελό μας δέν μοιάζει μέ τό χρυσαφένιο φῶς τοῦ ἡλίου, ἀλλά μέ τό χλωμό, μελαγχολικό φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Οἱ πολλοί εἶναι συνηθισμένοι στήν κλειστή ζωή τοῦ δωματίου. Ἡ διασκέδασή μας φθάνει στά ὄρια τῆς ἀμαρτίας. Ἐξαιτίας τῆς ἀγωγῆς καί τῆς διαπαιδαγωγότητάς μας, ὀλόκληρη ἡ χώρα μας εἶναι «παράλυτη». Σ' αὐτό ὀφείλεται ἡ ἀπαισιοδοξία μας, ἡ μελαγχολία καί ἡ θλίψη μας, ἡ ἔλλειψη χαρᾶς. Τό μεγαλύτερο μέρος τῆς μελαγχολίας μας προέρχεται ἀπό τίς ἐσωτερικές

συνθῆκες πού ἐπικρατοῦν στά σχολεῖα, στήν ἐκκλησία, στήν οἰκογενειακή καί στή δημόσια ζωή. Σπάνιό νά βρεῖ κανεῖς ἕνα παράλυτο πού νά εἶναι αἰσιόδοξος.

Πολλοί νομίζουν ὅτι ἔτσι ἀπλά κάποιος εἶναι αἰσιόδοξος καί κάποιος ἀπαισιόδοξος. Δέν εἶναι ὅμως ἔτσι. Αἰσιοδοξία σημαίνει εὐτυχία, ἐνῶ ἀπαισιοδοξία σημαίνει δυστυχία. Μεγαλύτερη εὐτυχία γιά ἕναν ἄνθρωπο δέν εἶναι ἡ ὑγεία, ὁ πλοῦτος, οἱ φίλοι καί ἡ δόξα. Ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία γιά ἕναν ἄνθρωπο εἶναι νά ἔχει αἰσιοδοξία. Οὔτε μεγαλύτερη δυστυχία γιά ἕναν ἄνθρωπο εἶναι ἡ ἀρρώστια, ἡ φτώχεια, ἡ μοναξιά, ἡ ἐγκατάλειψη, ἡ ἀδικία, ἡ ὅποιαδήποτε δυσκολία καί ἀπώλεια. Ἡ μεγαλύτερη δυστυχία γιά ἕναν ἄνθρωπο εἶναι νά εἶναι ἀπαισιόδοξος, γιατί ἐνῶ ἡ αἰσιοδοξία ἀποτελεῖ ὕμνο τῆς ζωῆς, ἡ ἀπαισιοδοξία ἀποτελεῖ ὕμνο στόν θάνατο.

Οἱ ἄνθρωποι δέν μποροῦν μέ τίποτε νά συνηθίσουν νά παρατηροῦν τά πάντα ἀπό τήν ὀπτική τῆς αἰωνιότητος. Ὅλα ὅσα παράγει αὐτός ὁ κόσμος, τά παράγει γιά τήν αἰωνιότητα. Ἡ ἀγάπη μας καί ἡ φιλία μας εἶναι ἀξεπέραστες στόν χρόνο, ὅπως καί ὁ κόσμος. Τά μάτια μας κάνουν λάθος ὅταν μᾶς λένε πῶς ὅλα περνᾶνε, ὅπως μᾶς ἐξαπατοῦν γιά τήν κίνηση τοῦ ἡλίου. Ὑπάρχει ἕνα περιβάλλον πνευματικό ὅπου ὅλα ζοῦν καί κινοῦνται. Αὐτό τό περιβάλλον εἶναι σταθερό καί ἀκίνητο. Ὅλα ὅσα ἔζησαν στή γῆ, ζοῦν καί σήμερα σ' αὐτό τό πνευματικό περιβάλλον. Ὅλα ὅσα ζοῦν σήμερα, θά ζοῦν αἰώνια σ' αὐτόν τόν πνευματικό τόπο. Ἡ ἀγάπη καί ἡ φιλία δέν χάνονται μέ τόν θάνατο, ἀλλά συνεχίζουν νά ὑπάρχουν σέ μιά πολύ πιό καθαρή καί ἔξοχη μορφή στόν ἄλλο κόσμο.

Ἀνάμεσα στόν ἄλλο κόσμο καί σ' αὐτόν πού ζοῦμε ὑπάρχουν σύνορα ἐξαιτίας τῆς μωπίας μας, καί

δέν βλέπουμε τήν συνέχεια, τήν προέκταση αὐτῆς τῆς ζωῆς μετά τόν θάνατο. Καί δέν μπορούμε νά δοῦμε μέ πνευματικά μάτια τό «τώρα».

Ὅλοι ἐμεῖς ὑφαίνουμε τό ὑφαντό τῆς ἱστορίας, ἀδέλφια μου. Εἴμαστε ὑφαντές τῆς ἱστορίας ἀλλά ὑπάρχει καί ἓνας μεγαλύτερος ἀπό μᾶς Ὑφαντής. Ὅλες οἱ ἡμέρες πού συναποτελοῦν τό παρελθόν, ἀπό μόνους τους δέν θά σήμαιναν τίποτε, ἄν δέν ἀποτελοῦσαν καί αὐτές μέρος ἑνός ὑφαντοῦ πού εἶναι ἡ ζωή μας. Ὁ χρόνος ὅλων τῶν ἀνθρώπων στόν κόσμο ἀπό μόνους του δέν θά ἦταν τίποτε, ἄν δέν εἶχε σάν στόχο του καί περιεχόμενό του τήν δημιουργία μιᾶς παγκόσμιας σύνθεσης, ἑνός παγκοσμίου ἐργόχειρου ὑφαντοῦ. Κάθε ἔργο μας μέχρι αὐτήν τήν στιγμή, κάθε λέξη καί κάθε συναίσθημα διατηρεῖται καί δέν χάνεται ὡς μέρος τῆς προσωπικῆς μας σύνθεσης. Ὅλος ὁ ἥρωισμός μας καί ὅλη ἡ φαυλότητά μας στέκονται ἀκίνητα στήν ὕφανση τοῦ παρελθόντος μας.

Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δέν ἀποτελοῦμε θεματοφύλακες τῆς ἱστορίας μας, εἴμαστε μόνο οἱ ὑφαντές της. Τό παρελθόν διαφυλάσσεται ἀπό Ἐκεῖνον πού δέν λησμονεῖ τίποτε. Τά κλειδιά τοῦ παρελθόντος κρατᾷ ὁ Ὑψιστος Ὑφαντής, πού προσεκτικά ἀγρυπνᾷ πάνω ἀπό κάθε νῆμα πού πλέκεται στό ἐργόχειρό Του. Ἀναλογιστεῖτε φίλοι μου, ποιὰ εἶναι ἡ συμβολή σας στό τεράστιο αὐτό ὑφαντό τοῦ Θεοῦ; Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι λόγος τῆς αἰσιοδοξίας.

Ἡ αἰσιοδοξία ἀποτελεῖ τό φωτισμένο τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας καί τῆς χριστιανικῆς ἱστορίας. Αἰσιόδοξος ἦταν ὁ Θεμελιωτής τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ πῖο Αἰσιόδοξος ἀπό ὅλους τοὺς αἰσιόδοξους στόν κόσμο. Παρέμενε αἰσιόδοξος καί ὅταν ἐγκαταλελειμένος ἀπό ὅλους προσευχόταν μόνος στόν Θεό, ἐκείνη τήν

μοιραία νύχτα πρίν ἀρχίσει ἡ τραγωδία. Καί τότε πού τόν σύρανε ἀπό τόν Ἡρώδη στόν Πιλάτο χλευάζοντας τον. Καί τότε πού Τοῦ ἔβαλαν ἀγκάθινο στεφάνι, πού Τοῦ ἔσχιζε τό θεϊκό Του κεφάλι, καί τότε ὅταν ὑπό τό βάρος τοῦ Σταυροῦ ἔβγαине ἔξω ἀπό τά Ἱεροσόλυμα, πού Τόν ἀποχαιρετοῦσαν μέ γέλια, μέ κατάρες καί μέ τόν ἦχο τῶν ἀδύναμων δακρύων τῶν γυναικῶν. Καί τέλος ὅταν τό ποτήρι τῆς πίκρας ξεχείλισε καί εἰσῆλθε στήν ἱστορία ἡ λέξη Γολγοθᾶς, πάλι παρέμεινε αἰσιόδοξος.

Αἰσιόδοξοι ἦταν καί οἱ Χριστιανοί μάρτυρες. Ἄφοῦ οἱ μάρτυρες καί οἱ μεγαλομάρτυρες ἦταν αἰσιόδοξοι, πῶς ἐμεῖς νά εἴμαστε ἀπαισιόδοξοι; Αἰσιόδοξοι ἦσαν ὅσοι στίς ρωμαϊκές ἀγορές πάλαιψαν μέ ἄγρια θηρία, γιά νά διασκεδάσει ὁ Καίσαρας. Αἰσιόδοξοι ἦσαν ὅσοι καίγονταν στήν πίσσα στίς πλατεῖες γιά τήν ψυχαγωγία τοῦ Καίσαρα καί τῶν γυναικῶν του. Αἰσιόδοξοι ἦσαν ὅσοι γύριζαν δεμένοι στόν τροχό καί ὅσοι θάφτηκαν ζωντανοί στήν γῆ. Αἰσιόδοξοι ἦσαν ἐκεῖνοι πού δέν γνώρισαν τήν ἰσότητα οὔτε τήν ἐλευθερία τοῦ τύπου. Πῶς λοιπόν ἐμεῖς νά γινόμαστε ἀπαισιόδοξοι; Γιατί νά γινόμαστε ἀπαισιόδοξοι; Οἱ μάρτυρες τοῦ Χριστιανισμοῦ ὅταν καίγονταν στή φωτιά φώναζαν: Ἐμεῖς καί πάλι πιστεύουμε. Αὐτοί καί ὅταν τούς ἔσχιζαν τά θηρία ψιθύριζαν: Ἐμεῖς πάλι ἐλπίζουμε. Πάνω στόν σταυρό, κλαίγοντας μέ λυγμούς ἔλεγαν: Ἐμεῖς καί τώρα σᾶς ἀγαπᾶμε. Ἐμεῖς ἀγαποῦμε τήν μαρτυρική ζωή μας καί προσδοκοῦμε μιά καλύτερη ζωή. Πιστεύουμε στόν Ἕνα καί Παντοδύναμο Θεό πού κυβερνᾷ τόν ἥλιο καί μετρᾷ ὅλους τούς πόνους μας καί ὅλες τίς ἀδικίες τῶν βασιανιστῶν μας.

Αὐτούς τούς ἀνθρώπους πού τούς κλώτσησαν σάν ἄχρηστες πέτρες, τούς πῆρε ὁ Θεός, ὁ Κτίστης τῶν

πάντων, νά ἀποτελέσουν τό θεμέλιο τῆς ἐκκλησίας Του. Ἡ ἐκκλησία Του ἀποτελεῖ τό μεγαλύτερο οἰκοδόμημα αἰσιοδοξίας πού κτίστηκε στή γῆ. Ἡ αἰσιοδοξία τοῦ Χριστιανισμοῦ δέν ἀποτελεῖ μία ἀπλή πνευματική θεωρία, γιατί εἶναι δοκιμασμένη καί τεκμηριωμένη.

«Δέν θά μπορούσα νά ἀποκαλέσω τόν ἑαυτό μου Χριστιανό, ἐάν δέν ἤμουν αἰσιοδόξος. Καί ἄν ἀποκαλοῦσα τόν ἑαυτό μου Χριστιανό καί δέν ἤμουν αἰσιοδόξος, δέν θά ἤμουν εἰλικρινής Χριστιανός. Καί ὅλοι ἐσεῖς ματαιῶς ἀποκαλεῖσθε Χριστιανοί, ἐάν δέν εἴσθε αἰσιόδοξοι. Ὁ Χριστιανισμός ἀποτελεῖ τό μέγιστο κάστρο αἰσιοδοξίας. Ὁ Χριστιανισμός θεμελιώνεται στήν πίστη, τήν ἐλπίδα καί τήν ἀγάπη. Γιατί αὐτά τὰ τρία μόνο σώζουν: ἡ πίστη, ἡ ἐλπίδα καί ἡ ἀγάπη.

Ἡ πίστη, ἡ ἐλπίδα καί ἡ ἀγάπη συναποτελοῦν τήν αἰσιοδοξία. Μόνον ἡ αἰσιοδοξία μᾶς σώζει. Ἄν δέν ἔχουμε αἰσιοδοξία, δέν ἔχουμε πίστη. Χωρίς πίστη εἴμαστε σάν τὰ ζῶα πού σήμερα τό πρωί σφαγιάστηκαν στό σφαγεῖο. Χωρίς τήν αἰσιοδοξία, ὅλοι μας εἴμαστε ἀνάπηροι. Μεγαλύτερη ἀναπηρία ἔχει ὁ ἄνθρωπος χωρίς αἰσιοδοξία παρά ὁ ἄνθρωπος χωρίς πόδια. Ὁ Θεός ἐν σοφία τά πάντα ἔκτισε. Στό πρόσωπο τοῦ αἰσιόδοξου καθημερινά πέφτουν οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, τοῦ ζεσταίνουν καί τοῦ φωτίζουν τήν ψυχή, ἐνῶ τό πρόσωπο τοῦ ἀπαισιόδοξου μένει χωρίς τόν ἥλιο, μέ ἀποτέλεσμα ἡ ψυχή του νά εἶναι κρύα καί σκοτεινή. Ὁ πρῶτος καθημερινά βλέπει τά λουλούδια, ἐνῶ ὁ δεύτερος τόν σκουπιδότοπο. Δέν μπορεί νά ὑπάρξει καμμιά δημιουργία χωρίς αἰσιοδοξία.

Ἀδελφοί μου, ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι. Ἄς ἀτενίσουμε τόν κόσμο μας τήν ἡμέρα, ἄς δοῦμε ψηλά στόν οὐρανό τήν νύχτα καί ἄς ἔχουμε πίστη στόν Θεό. Ὑ-

πάρχει ὁ Δημιουργός, ὁ Πλάστης τοῦ κόσμου καί Πατέρας μας. Ἡ σκέψη αὐτή, ἅς εἶναι ἡ βάση τῆς αἰσιοδοξίας μας. Κάθε σπόρος ἀφοῦ σαπίσει, τότε βλαστάνει καί γίνεται λουλούδι. Μέ τόν θάνατο ἐμεῖς σαπίζουμε γιά νά βλαστήσουμε στήν ἄλλη ζωή. Ἐπειδή εἴμαστε παιδιά ἐνός ἀθάνατου Πατέρα, γι' αὐτό εἴμαστε καί ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἀθάνατοι. Τί εἶδους Πατέρας θά ἦταν αὐτός πού δέν θά δημιουργοῦσε παιδιά ὅμοια μ' Αὐτόν; Ποιός Πατέρας θά ζοῦσε δισεκατομμύρια χρόνια καί θά εἶχε γιούς τῶν ὁποίων ἡ ζωή δέν διακεῖ οὔτε ἑκατό χρόνια; **Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι ἐπειδή κανεῖς δίκαιος δέν θά πάει στήν κόλαση καί οὔτε ἕνας μὴ μετανοιωμένος ἁμαρτωλός στόν παράδεισο.** Ὁ ἄνθρωπος ὅμως γιά νά κατορθώσει νά εἰσέλθει στόν παράδεισο, πρέπει πρῶτα ὁ παράδεισος νά εἰσέλθει μέσα του. Στήν κόλαση ὁδηγεῖται αὐτός πού ἡ κόλαση ὑπάρχει ἤδη μέσα στήν ψυχή του. Ὁ παράδεισος εἶναι ἀθάνατη χαρά καί θεϊκή ἀνύψωση. Ἡ κόλαση εἶναι αἰώνια λύπη καί ἡ γεμάτη ἐνοχές καί τύψεις συνείδηση. **Ἡ τιμωρία τῶν ἁμαρτωλῶν καί ἡ ἀνταμοιβή τῶν Δικαίων εἶναι οἱ ὑψηλότεροι μαθηματικοί νόμοι τῆς οἰκουμένης.**

Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι, ἀκόμη καί ὅταν ζημιωνόμαστε, γιατί ἡ ζημιὰ μας δέν εἶναι ποτέ ἄστοχη καί χωρίς λόγο. Τά βάσανά μας εἶναι σημαντικός παράγοντας στήν συνολική πορεία ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Τά βάσανά μας εἶναι μισθός μέ τόν ὁποῖο πληρώνουμε εἰσιτήριο γιά νά εἰσέλθουμε στόν τόπο τόν ὁποῖο φωτίζει ὁ Θεός μέ πολλούς ἥλιους.

Ἐγώ προσωπικά τρεῖς φορές στή ζωή μου ἔφθασα κοντά στόν θάνατο καί μπορῶ νά σᾶς ἐξομολογηθῶ καί νά σᾶς δώσω τήν μαρτυρία πῶς τά ὅσα πέρασα δέν ἦταν οὔτε φοβερά οὔτε ἀνυπόφορα. Θυμᾶμαι ἐκεῖ-

νες τίς στιγμές μέ χαρά, ἐπειδή αὐτά τά τρία γεγονότα ὁμορφαίνουν τή ζωή μου καί σήμερα, καί κάνουν τήν ψυχή μου πιό δυνατή. Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι καί ὅταν μεγαλώνουμε σέ ἡλικία, ὅπως ὅταν ἤμασταν νέοι. Κάθε ἡλικία ἔχει τό μεγαλεῖο της καί τήν ὁμορφιά της.

Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι ὡς Χριστιανοί, γιατί στήν πίστη μας βρῆκαν παρηγοριά καί οἱ πιό ἀπελπισμένοι. Ἄς αἰσιοδοξοῦμε ὅλοι μας καί ὡς λαός. Δέν μᾶς ξέχασε αὐτός πού δημιουργεῖ τήν Ἱστορία. Ὁ ρόλος μας στήν Ἱστορία εἶναι σημαντικός καί ἐξελίσσεται σέ ἀκόμη πιό σημαντικό. Ὅταν παλεύουμε γιά τήν ἐλευθερία, ἀγωνιζόμαστε γιά κάτι θεϊκό, γιατί ὁ Θεός εἶναι Πατέρας τῶν ἐλευθέρων καί ὄχι τῶν ὑποδουλωμένων ψυχῶν καί σωμάτων. Ἄς σκεφτόμαστε αἰσιόδοξα, ἐπειδή μόνον ἡ αἰσιόδοξη σκέψη φθάνει μέχρι τόν Θεό. Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι καί μέ τά συναισθηματά μας, γιατί ἡ αἰσιόδοξία εἶναι τό φάρμακο τῆς λύπης καί ἡ πηγή τῆς ἀληθινῆς καί αἰώνιας χαρᾶς. Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι καί μέ τά ἔργα μας, ἐπειδή τά καλά ἔργα μας συνυφαίνονται μέ τά ἔργα τοῦ Θεοῦ, καί διατηροῦνται αἰώνια ὅπως καί τά ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἄς εἴμαστε αἰσιόδοξοι γιατί καί ἡ ἴδια ἡ ζωή εἶναι αἰσιόδοξη καί ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε ἡ πιό ὑψηλή ἐκφραση τῆς ζωῆς.

Τό νά εἶναι κανεῖς αἰσιόδοξος σημαίνει νά ζεῖ καί νά ἐκτιμᾷ δίκαια τό δῶρο τῆς ζωῆς».

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

«Νεαροί μου, θέλω νά σᾶς εὐχαριστήσω πού μέ προσκαλέσατε νά σᾶς μιλήσω γιά τήν ἀπαισιοδοξία τῶν νέων καί νά σᾶς παρακαλέσω· Μήν ἀξιολογεῖτε ἕναν ἄνθρωπο μόνο ἀπό τήν κοινωνική του θέση ἢ μόνο ἀπό τόν τίτλο του. Μήν κρίνετε τούς ἀνθρώπους ἀπό τή στολή τους καί τήν ἐξωτερική τους ἐμφάνιση, ἀλλά ἀπό τό ἐσωτερικό τους καί ἀπό ὅλα ὅσα ἐξαρτῶνται ἀπό τούς ἴδιους. Ἡ κοινωνική θέση δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τόν καθένα μας. Αὐτό πού ἐξαρτᾶται ἀπό μᾶς τούς ἴδιους εἶναι ἡ ποιότητα τῶν αἰσθημάτων μας, ἡ ποιότητα τῶν σκέψεών μας καί ἡ ποιότητα τῆς βούλησής μας, ἡ ποιότητα τῆς ψυχῆς μας.

Μακάρι νά καταφέρω μέ τήν ὁμιλία μου νά σᾶς ἐμπνεύσω θάρρος καί αἰσιοδοξία. Χαίρομαι, ἂν ἐγώ ὡς μοναχός, πού φορῶ ράσο, κατορθώσω νά σᾶς προσφέρω κάτι καλό. Ἡ κοινωνική θέση ἢ ὁ τίτλος δέν θά σᾶς καταστήσουν ἱκανούς γιά τό σωστό, ἂν ἐσεῖς δέν γίνετε ἱκανοί ἀπό μόνοι σας γιά καλές πράξεις. Ὁ Ἐπίκτητος, ὁ στωικός φιλόσοφος, παρόλο πού ἦταν σκλάβος ἦταν τόσο καλός, πού ἀποτελοῦσε πρότυπο καί παράδειγμα, σέ ἀντίθεση μέ τόν Καλιγούλα· παρόλο πού ἦταν αὐτοκράτορας, ἦταν ποταπός καί ἀνήθικος. Ἡ στολή τοῦ ἀξιωματικοῦ δέν θά σᾶς κάνει γενναίους, οὔτε τό ράσο τοῦ ἱερέα εὐσπλαγγνικούς, οὔτε ἡ δικαστική τήβεννος δίκαιους, οὔτε ἡ πολυθρό-

να τοῦ ὑπουργοῦ δυνατοῦς, ἐάν ἡ ψυχὴ σας δέν εἶναι γεμάτη ἀπό γενναιότητα, φιλευσπλαγχνία, δικαιοσύνη καὶ ψυχικὴ δύναμη.

Πρέπει νά ἔχετε ψυχὴ πού θά εἶναι ἱκανή γιά τρία πράγματα: νά ὑπομένει, νά ἀγαπάει τὴ ζωὴ, ἀλλά καὶ νά θυσιάζεται. Τέτοια ψυχὴ δέν θά ἔχετε ποτέ, ἐάν εἴστε ἀπαισιόδοξοι. Ὁ ἀπαισιόδοξος δέν μπορεῖ νά θυσιάσει τὴ ζωὴ του, γιατί ἡ ζωὴ γι' αὐτόν δέν ἔχει ἀξία καὶ ἐκεῖνο πού δέν ἔχει ἀξία, μπορεῖ μόνο νά «πεταχτεῖ» καὶ ὄχι νά θυσιαστεῖ. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος προσφέρει κάτι πού ἀγαπάει, τότε θυσιάζεται, ἐνῶ ὅταν προσφέρει κάτι πού μισεῖ, τότε δέν θυσιάζεται, ἀλλά τό «πετᾶ».

Ὁ ἀπαισιόδοξος δέν μπορεῖ νά ἀγαπήσει τὴ ζωὴ, ἐπειδὴ τοῦ φαίνεται πὼς δέν ἔχει νόημα καὶ χαρά. Ἡ ζωὴ γιά τόν τέτοιου εἴδους ἄνθρωπο εἶναι ἀνοησία, πόνος, ἀπερισκεψία, θλίψη καὶ ἔτσι δέν τὴν ἀγαπᾶ. Ὁ πεσσιμιστὴς τελικά δέν μπορεῖ νά ὑπομείνει τὴ ζωὴ, γιά τούς ἴδιους λόγους πού δέν μπορεῖ νά ἀγαπήσει τὴ ζωὴ. Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀντέξει τόν πόνο πού ἔχει κάποιο νόημα καὶ τέλος. Δέν μπορεῖ νά ἀντέξει ὁμως τόν πόνο πού δέν ἔχει οὐσία καὶ τέλος. Ἡ ζωὴ τῶν ἀπαισιόδοξων ἀνθρώπων εἶναι ἀπερίσκεπτος καὶ ἀτελείωτος πόνος.

Ἄν εἴστε ἀπαισιόδοξοι, δέν θά μπορέσετε οὔτε νά θυσιαστεῖτε, οὔτε νά ἀγαπήσετε τὴ ζωὴ, οὔτε κἂν νά τὴν ὑπομείνετε. Ἡ ψυχὴ σας δέν θά εἶναι ἱκανή γιά κανένα ἀπό τὰ παραπάνω. Θά εἶναι ἱκανή γιά ἀνοησίες, γιά ἄσκοπη περιπλάνηση ἢ γιά τεχνάσματα ἢ γιά ἀκινησία ἢ γιά αὐτοκτονία. Οὔτε σεῖς θά εἴστε χρήσιμοι γιά τὴ ζωὴ, οὔτε ἡ ζωὴ θά ἔχει σημασία γιά σᾶς. Στίς τρεῖς τελευταῖες περιπτώσεις ἡ ζωὴ στήν ἱλιγγιώδη πορεία της θά σᾶς «κοιτάξει» περιφρονητι-

κά και θά περάσει πολύ γρήγορα από δίπλα σας. Ἡ ζωή σάν βουερό και ἀσημένιο ποτάμι θά προσπεράσει πολύ γρήγορα δίπλα από τόν ἀπαισιόδοξο νερόλακκο σας. Μάταια από τόν νερόλακκο αὐτόν θά πετάξετε λάσπη και συκοφαντίες στή ζωή. Νομίζετε ὅτι θά θολώσετε τή ζωή; Ὅχι, θά θολώσετε μόνο τήν ὀπτική σας και τήν ψυχή σας.

Πιστεύετε πώς μέ τήν ἀπαισιοδοξία σας, θά σταματήσετε και θά καταστρέψετε τή ζωή; Εἶναι τόσο ἀπίθανο νά τήν καταστρέψετε, ὅσο ἀπίθανο εἶναι ἕνας ἐλέφαντας, πού κάθετα κάτω από τούς καταρράκτες τοῦ Νιαγάρα νά προσπαθήσει μέ τήν προβοσκίδα του, νά γυρίσει πίσω τόν καταρράκτη.

Ἡ ἀπαισιοδοξία ἀποτελεῖ ἕνα ἀνίσχυρο πείσμα ἀπέναντι στή ζωή. Ἀπό αὐτό τό πείσμα ἀρρωσταίνει και πάσχει ὁ ἀπαισιόδοξος ἄνθρωπος πού ἀποτελεῖ μόνο ἕνα κομμάτι τῆς ζωῆς. Ἡ ἴδια ἡ ζωή δέν παθαίνει τίποτε. Ἀποφάσισα λοιπόν σήμερα νά μιλήσω γιά τήν ἀπαισιοδοξία τῶν νέων, ἐπειδή ἡ ἀπαισιοδοξία σᾶς προκαλεῖ πόνο και θλίψη.

Ἡ ἀπαισιοδοξία προκαλεῖ πόνο και θλίψη και πλήττει πρῶτα ἐσᾶς πού εἶστε νέοι και πού ἔντονα λαχταρᾶτε τή χαρά. Ὁ πεσσιμισμός σας μοιάζει μέ ἀνατολίτη τύραννο, πού ἀλυσσοδένει και συνθλίβει τούς ἀνθρώπους. Ὑπάρχουν δύο εἶδη νεανικῆς ἀπαισιοδοξίας: Τό ἕνα εἶδος ἔχει σχέση μέ τή ζωή γενικά. Τό ἄλλο ἔχει σχέση μέ τή ζωή εἰδικά. Ἡ ἰνδική ἀπαισιοδοξία κυριεύει και κατακτᾶ τίς ψυχές ἐκείνων τῶν νέων ἀνθρώπων πού ζοῦν κάτω από τήν αἴσθηση μιᾶς παγκόσμιας θλίψης. Ὅσο περισσότερο διαρκεῖ αὐτή ἡ αἴσθηση, τόσο περισσότεροι ἄνθρωποι κυριαρχοῦνται ἀπ' αὐτή. Ὅπως ὁ κλέφτης σιγά-σιγά ξεκινᾶ νά πιστεύει πώς ὅλος ὁ κόσμος κλέβει, και ὅπως ὁ δίκαιος

ἄνθρωπος νομίζει πὼς ὅλος ὁ κόσμος λέει τὴν ἀλήθεια, ἔτσι καὶ ὁ κατεστραμμένος ἄνθρωπος νομίζει πὼς ὅλος ὁ κόσμος ἔχει καταστραφεῖ.

Στό ἱερό βιβλίο τῶν Ἰνδῶν, εἶναι γραμμένο: Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει θέληση, σκέψη καὶ πίστη, εἶναι σκλάβος. Ὄταν ὁ ἄνθρωπος ἀπαλλαχθεῖ ἀπὸ τὴ θέληση, τὴν σκέψη καὶ τὴν πίστη, ἐλευθερώνεται. Αὐτός εἶναι ὁ δρόμος πού ὀδηγεῖ στὸν Μπράμα καὶ ἀνοίγει τὴν πόρτα, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία περνάει κανεὶς στὴν ἄλλη ὄχθη τοῦ σκοταδιοῦ, καὶ φθάνει στό Νιρβάνα: Ὑπάρχει ὅμως θνητός πού δέν ἔχει θέληση, σκέψη καὶ πίστη; Καὶ ποιός θνητός ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὰ τρία καὶ ἐπέζησε; Κανεὶς. Οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Βούδας, ὁ πῶ σημαντικός δάσκαλος τῆς Ἰνδικῆς φιλοσοφίας. Οὔτε αὐτός μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του δέν κατάφερε νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὴ θέληση, τὴν σκέψη καὶ τὴν πίστη. Μέχρι τὴ στιγμή τοῦ θανάτου του *ἐπιθυμοῦσε, σκεφτόταν καὶ πίστευε. Πίστευε* σταθερά στὴν κατάσταση Νιρβάνα. *Σκεφτόταν* ἀσταμάτητα πὼς ὁ κόσμος εἶναι διάφανος, γεμάτος πόνος καὶ πὼς ὑπάρχει μετεμψύχωση. Στό τέλος *ἐπιθυμοῦσε* νὰ ἀπαλλαχθεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία γι' αὐτόν τὸν κόσμο καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ ὀδηγήσει καὶ ἄλλους ἀνθρώπους στὴν ἴδια ἀντίληψη. Οἱ ἄνθρωποι κατάφεραν νὰ υἱοθετήσουν τὴν ἀντίληψη πού τοὺς δίδασκε ὁ Βούδας, ἀλλὰ δέν κατάφεραν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴ θέληση, τὴ σκέψη καὶ τὴν πίστη τους. Μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία τους νὰ ἀπαλλαχθοῦν ἀπὸ αὐτὰ τὰ τρία, τὸ μόνο πού κατάφεραν εἶναι νὰ ἀποδυναμώσουν αὐτὰ πού ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενο τῆς ζωῆς.

Ὁ Βούδας μέ τὴν ἀπαισιοδοξία του πέτυχε νὰ μετατρέψει ἕναν μαχητικό καὶ ζωντανό λαό, ὅπως οἱ Ἰνδοὶ πρὶν ἀπὸ αὐτόν, σὲ ἀδύναμο παθητικό λαό τριακο-

σίων ἑκατομμυρίων πού δέν κατάφερε, νά ἀντισταθεῖ σέ ἓνα μή βουδιστικό στρατό πενήντα χιλιάδων ἀνθρώπων. Ἡ ἀπαισιοδοξία τῶν Ἰνδῶν μεταφέρθηκε στήν Εὐρώπη ὅπως καί ἡ ἀρρώστια τῆς πανούκλας. Ἀπό αὐτά τά δύο κακά πού ἔδωσε ἡ Ἰνδία στήν Εὐρώπη, δέν ξέρουμε ποιοῦ εἶναι τό χειρότερο. Ἡ πανούκλα ὀργώνει τό σῶμα καί ἡ ἀπαισιοδοξία ὀργώνει τήν ψυχή. Ὁ Χριστός εἶπε: Μή φοβᾶστε ἐκεῖνο πού σκοτώνει τό σῶμα, νά φοβᾶστε αὐτό πού σκοτώνει τήν ψυχή.

Ὁ Σοπενχάουερ μεταφύτεψε τήν ἀπαισιοδοξία τῶν Ἰνδῶν στήν Εὐρώπη. Ἀπέρριψε ἀπό τήν διδασκαλία τοῦ Βούδα μόνο τήν μετεμψύχωση, τήν μεταπήδηση τῆς ψυχῆς μετά τόν θάνατο. Κράτησε ὅμως ὅλα τά βασικά στοιχεῖα τῆς βουδιστικῆς διδασκαλίας. Καί ἔγινε «δολοφόνος» πολλῶν ψυχῶν, εἰδικά νεανικῶν. Ὁταν διαβάζει κανεῖς τήν βιογραφία του βεβαιώνεται ὅτι δέν ἦταν στήν ζωή του ἀπαισιόδοξος. Πρόσεχε ἰδιαίτερα τήν ζωή του, ἐνῶ ἔλεγε πώς ἡ ζωή δέν ἀξίζει τίποτε! Ἦταν γεμάτος ἐπιθυμίες καί μάλιστα ἰδιαίτερα πόθησε τήν δόξα καί τά χρήματα. Ἡ προχωρημένη ἡλικία του καί ἡ φιλοσοφία του δέν δάμασαν τίς ἐπιθυμίες του. Ὁταν κανεῖς διαβάσει τά βιβλία του καί τήν βιογραφία του, θά πεῖ: εἴτε ὁ Σοπενχάουερ ἦταν ἠθοποιός στήν ζωή, εἴτε ἦταν ἠθοποιός στήν φιλοσοφία του. Ἡ ζωή του καί ἡ φιλοσοφία του δέν βρίσκονται σέ ἀρμονία μεταξύ τους, δέν ἀποδεικνύουν ἡ μιᾶ τήν ἄλλη, ἀλλά διαψεύδουν ἡ μιᾶ τήν ἄλλη. Οἱ ἰδρυτές μιᾶς πίστεως δέν λειτουργοῦν ἔτσι. Σ' αὐτούς ἡ σκέψη εἶναι ἀντίγραφο τῆς ζωῆς καί ἡ ζωή εἶναι ἀντίγραφο τῶν σκέψεων τους. Οἱ ἰδρυτές μιᾶς πίστεως ἔχουν ζωή πού ἀποτελεῖ τήν πιό δυνατή ἀπόδειξη τῆς πίστεως τους καί τῆς φιλοσοφίας τους. Ὁ Χριστός δικαίωσε

τήν πίστη Του μέ τήν ζωή Του. Αὐτός ὄχι μόνο μπό-
ρεσε νά ὑπομείνει τήν ζωή Του, ἀλλά καί νά τήν ἀγα-
πήσει. Ὁ Χριστός δίδασκε πώς πρέπει νά θυσιάξει κα-
νεῖς τήν ζωή του λόγω ἀγάπης γιά τήν ζωή. Ὁ ἴδιος
θυσίασε τήν ζωή Του. Ὁ Σοπενχάουερ δίδασκε πώς
πρέπει νά ἀπαρνηθοῦμε τή ζωή λόγω ἀπέχθειας πρὸς
τή ζωή, ὅμως ὁ ἴδιος δέν ἀπαρνήθηκε τή ζωή.

Ἡ αὐτοθυσία εἶναι τό συμπέρασμα τῆς διδασκα-
λίας τοῦ Χριστοῦ καί γι' αὐτόν τόν λόγο καί ὁ ἴδιος
καί οἱ ἀπόστολοί Του αὐτοθυσιάστηκαν. Ἡ αὐτοκτο-
νία εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς διδασκαλίας τοῦ Σοπενχά-
ουερ. Ὁ Σοπενχάουερ ὅμως δέν αὐτοκτόνησε. Οἱ Βέ-
δες καί ὁ Σοπενχάουερ, προσωπικά δέν μοῦ ἀφαίρε-
σαν τό κουράγιο καί τήν αισιοδοξία. Ἀντίθετα μέ ἀ-
τσάλωσαν. Προσωπικά, στά ἔργα τους βρῆκα ὅσα γε-
νικά μπορεῖ νά πεῖ κανεῖς ἐναντίον τῆς ζωῆς, καί ὅλα
αὐτά δέν ἦταν πολλά. Ἔτσι λοιπόν ὁ Σοπενχάουερ
δέν εἶναι ἐχθρός τῆς ζωῆς ὅπως μᾶς λέει ἡ Ἔλεν Κέλ-
λερ, ἀλλά εἶναι μόνον ἐχθρός τοῦ ἑαυτοῦ του. Ξέρετε
ποιά εἶναι ἡ Ἔλεν Κέλλερ; Εἶναι ἡ μεγαλύτερη διά-
ψευση τῆς ἀπαισιοδοξίας στά χρόνια μας. Μιά κοπέλ-
λα τυφλή καί κωφάλαλη ἀπό τό δεύτερο ἔτος τῆς ζω-
ῆς της. Ἐνα δυστυχισμένο πλάσμα, θά πεῖτε. Σέ καμ-
μιά περίπτωση! Ἡ Ἔλεν Κέλλερ εἶχε τήν πιό αισιό-
δοξη ψυχή. Μέ τήν τιτάνια προσπάθειά της κατάφε-
ρε, παρόλα τά προβλήματα της νά ἀνυψωθεῖ σέ δια-
νοητικό καί ἠθικό ὕψος. Ἡ Ἔλεν Κέλλερ, ἡ τυφλή,
ἔγινε ἡγέτης, ὁδηγός σέ πολλούς πού βλέπουν. Αὐτή
πού ἦταν κωφάλαλη, ὑπῆρξε λαλίστατη ἱεροκήρυκας
τῆς αισιοδοξίας. Τυφλή καί κωφάλαλη κατάφερε νά
ὑπομείνει τή ζωή. Κάποιοι ὅμως ἀπό σᾶς, πού ἀντι-
κρῦζουν τόν ἥλιο καί τά ἀστέρια, πού ἀκοῦνε τή μου-
σική καί ἔχουν τήν δυνατότητα νά μιλοῦν γιά νά ἐκ-

φράσουν τήν χαρά καί τήν λύπη, δέν μποροῦν νά ὑπομείνουν τήν ζωή καί γι' αὐτό τούς περνοῦν ἀπό τό μυαλό σκέψεις γιά αὐτοκτονία. Ἡ τυφλή καί κωφάλαλη Ἔλεν Κέλλερ, ὄχι μόνο ὑπομένει τήν ζωή ἀλλά καταφέρνει καί περισσότερα: ἀγαπᾷ τήν ζωή. Μήπως κάποιος ἀπό σᾶς δέν ἀγαπᾷ τήν ζωή; Ἄς φανταστεῖτε τόν ἑαυτό σας τυφλό καί κωφάλαλο γιά εἴκοσι χρόνια καί ἄς φανταστεῖτε πώς ξαφνικά κάποιος σᾶς βγάζει ἀπό αὐτήν τήν νύχτα καί σᾶς ὀδηγεῖ στήν ἡμέρα, σᾶς δίνει φῶς στά μάτια, σᾶς χαρίζει ἀκοή στά αὐτιά καί σᾶς «ξεδένει» τήν γλῶσσα. Θά ἀγαπούσατε τότε τήν ζωή ἢ θά ἤσασταν ἀπαισιόδοξοι;

Ἡ Ἔλεν Κέλλερ ἀγαπᾷ τήν ζωή, παρόλο πού ζεῖ σέ μία αἰώνια νύχτα. Αὐτή τή νύχτα τήν φωτίζει μόνο τό πνεῦμα της. Τουλάχιστον νά ἔβλεπε γιά νά ἀγαπήσει περισσότερο τήν ζωή! Γιά μία στιγμή νά μποροῦσε νά ἀκούσει αὐτό πού ἔσεῖς ἀκοῦτε καί βλέπετε! Ἡ τυφλή καί κωφάλαλη Ἔλεν Κέλλερ ὄχι μόνον ὑπομένει καί ἀγαπάει τήν ζωή ἀλλά ἐπιθυμεῖ καί νά θυσιάσει τήν ζωή της. Ἡ Ἔλεν Κέλλερ ἤδη θυσιάζει τήν ζωή της, ἐπειδή ἀφιέρωσε τήν ζωή της γιά τό καλό τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Γιά τό καλό τῶν ὑποτιμημένων, ταπεινῶν καί προσβεβλημένων ἀνθρώπων, γιά τό καλό τῶν ἀποθαρρυσμένων ἀνθρώπων καί ἀπελπισμένων.

Θά μπορούσατε ἔσεῖς νά ἀφιερῶσατε τήν ζωή σας γιά τό καλό τῶν ἄλλων ἀνθρώπων; Γιά τόν φίλο σας γιά παράδειγμα; Ἡ γιά τήν οἰκογένειά σας; Ἡ γιά τήν πατρίδα; Ἡ γιά τήν ἀνθρωπότητα; Ἐάν εἴστε ἀπαισιόδοξοι, δέν μπορεῖτε, γιατί κυρίως δέν ἔχετε τί νά θυσιάσατε. Ἐπειδή γιά σᾶς, ἡ ζωή σας εἶναι χωρίς ἀξία, ἐπειδή θεωρεῖτε πώς ἡ ζωή δέν ἀξίζει. Γι' αὐτόν τόν λόγο δέν εἶναι γιά σᾶς σημαντικό νά βοηθήσετε

καί νά στηρίζετε κάποιον. Ἄν εἶστε αἰσιόδοξοι, θά σᾶς εἶναι εὐκόλο νά ἀγαπᾶτε καί νά ὑπομένετε καί νά θυσιάσετε τήν ζωή σας.

Αἰσιόδοξος εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού ἐργάζεται ἔχοντας πίστη καί ἐλπίδα. Ἐάν θέλετε νά εἶσθε αἰσιόδοξοι, ἐργασθεῖτε. Ἡ ἀπαισιοδοξία εἶναι ἀρρώστια καί τό φάρμακό της εἶναι ἡ ἐργασία. Ποτέ ἡ ἰατρική δέν θά βρεῖ πιό τέλειο φάρμακο ἐναντίον τῆς ἀπαισιοδοξίας ἀπό τήν ἐργασία καί τήν ἐνεργητικότητα. Χρειάζεται νά ἔχεις χρόνο νά τεμπελιάσεις, γιά νά εἶσαι ἀπαισιόδοξος. Ὁ Ντοστογιέφσκυ, ἐνῶ ἦταν ἄρρωστος καί εἶχε κακή ὑγεία, κάθε μήνα ἔγραφε τέσσερα φύλλα τυπογραφείου. Αὐτά πού ἔγραφε ἦταν τά πιό ὠραῖα λογοτεχνικά καί οὐσιώδη πεζογραφήματα πού ὑπάρχουν στή ρωσική γλῶσσα. Καί παρόλο πού ἦταν φτωχός καί ἄρρωστος, ἦταν αἰσιόδοξος. Αἰσιόδοξοι ἦσαν ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ μεγάλοι καί μικροί ἄνθρωποι πού δημιούργησαν σ' αὐτόν τόν κόσμον ὅλα ὅσα ἦταν καλά καί χρήσιμα. Ὁλος ὁ πολιτισμός τόν ὁποῖο ἀπολαμβάνετε ἐσεῖς, δημιουργήθηκε ἀπό αἰσιόδοξους ἀνθρώπους.

Ὁ κόσμος αὐτός γνωρίζει μόνο τούς ἀναστεναγμούς καί τίς κραυγές τῶν ἀπαισιόδοξων καί ὄχι τά ἔργα τους. Μήν εἶσθε ἀπαισιόδοξοι, γιατί ἡ ἀπαισιοδοξία σας δέν ἔχει βάση. Μήν εἶσθε ἀπαισιόδοξοι εἰδικά ὅσον ἀφορᾷ τήν προσωπικότητά σας, ἐπειδή ἀκόμη δέν μπορεῖτε νά προβλέψετε σέ ποιό τομέα θά εἶσθε σημαντικοί. Νά ἐργάζεσθε, ἐπειδή, ἂν ἐργάζεσθε, δέν θά εἶσθε ἀπαισιόδοξοι. Ἐπιλέξατε εἴτε τήν ἐνεργητικότητα καί ἐργασία εἴτε τήν ἀπαισιοδοξία. Εἶμαστε λαός μέ μικρό πληθυσμό; Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν λίγοι ὅσον ἀφορᾷ τόν ἀριθμό καί κατέπληξαν τόν κόσμον μέ τήν μεγαλωσύνη τους. Ἡ ζωή μας εἶναι

ἀσήμαντη; Σᾶς βεβαιώνω πὼς δὲν ὑπάρχει ἐποχὴ ἀσήμαντη καὶ ζωὴ ἀσήμαντη στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν μόνον ἐποχὴν σημαντικὴ καὶ ἐποχὴν πού τίς προετοιμάζουν. Ἡ ἐποχὴ μας ἐπομένως εἴτε προετοιμάζει μιὰ σημαντικὴ ἐποχὴ εἴτε ἡ ἴδια εἶναι σημαντικὴ. Καὶ στίς δύο περιπτώσεις λοιπὸν δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀπαισιοδοξία σας. Ἐπειδὴ, ἐάν τὸ παρὸν δὲν εἶναι σημαντικό, τότε ἀποτελεῖ προετοιμασία ἑνὸς σπουδαίου μέλλοντος. Καὶ σίγουρο εἶναι πὼς ἀγάπη καὶ δύναμη δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ὁ ἀπαισιόδοξος ἄνθρωπος. Μὴν παραδίνεστε στὴν ἀπαισιοδοξία, ἐπειδὴ ἡ ἀπαισιοδοξία θὰ ἀποτελέσει τὴν πιὸ δηλητηριώδη πηγὴ ἀμέτρητου κακοῦ πού θὰ πλήξει ἐσᾶς καὶ τοὺς ἄλλους.

Μιὰ ἀπαισιόδοξη γενιά ἀποτελεῖ πανούκλα στὴν ἱστορία ἑνὸς λαοῦ. Ὁ λαὸς ὅμως ξεπερνᾷ καὶ τὴν πανούκλα, καὶ ὅταν γιαντρεύεται, οἱ ἀπόγονοι μιλοῦν γι' αὐτὴν τὴν ἀπαισιόδοξη γενιά πού ὑπῆρξε σάν τὴν ἀρρώστια τῆς πανούκλας. Ἡ ἀπαισιοδοξία σας θὰ ἀποτελέσει προσβολὴ ὅλης τῆς οἰκουμένης, ὅλου τοῦ σύμπαντος. Τελικὰ ἡ ἀπαισιόδοξία σας θὰ ἀποτελέσει προσβολὴ γιὰ τὸν Δημιουργό τοῦ κόσμου, πού δὲν σᾶς ἔπλασε γιὰ νὰ παραπονιέστε γιὰ τὰ ἔργα του, ἀλλὰ γιὰ νὰ δείξετε τὰ δικά σας».

Ἐπιμέλεια: Γεώργιος Σύπρης, εἰδ. ψυχίατρος. Τὸ κείμενο αὐτὸ ἀποτελεῖ συνέχεια μιᾶς ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς πού βρῖσκεται ἀναρτημένη στό διαδικτυακὸ τόπο koινωνia.com, ὅπου ὑποστηρίζαμε ὅτι ὁ καθένας μας πρέπει νὰ κάνει γιὰ τοὺς ἄλλους ὅ,τι μπορεῖ, ὥστε, μὲ τὴν μετὰξὺ μας ἀγάπη καὶ κοινωνία, νὰ ξεπεράσουμε τὴν ἀπομόνωση καὶ ἰδιοτέλεια καὶ τελικὰ τὴν ἐπελθούσα κρίση.

Ἄδελφοί μου, σήμερα σ' αὐτήν τήν πόλη πέθαναν δέκα πέντε ἄνθρωποι. Ἄν γι' αὐτούς κύλησαν δεκαπέντε δάκρυα, γι' αὐτούς πού πέθαναν κατά τήν διάρκεια μισοῦ αἰώνα, θά ἔχει σχηματιστεῖ μιὰ λίμνη δακρῶν. Αὐτά τά πικρά δάκρυα εἶναι τό ἀλάτι τῆς ζωῆς, διαφυλάσσουν καί συντηροῦν τήν ζωή. Στό ἕνα ζύγι τά δάκρυα καί στό ἄλλο ζύγι τά πολλά γέλια, ἡ ἀπόλαυση καί ἡ ἁμαρτία αὐτῆς τῆς πόλης: Τά πικρά δάκρυα ἐξισοροποῦν αὐτήν τήν ζυγαριά. Τόσο πολύτιμα καί τρυφερά εἶναι τά ἀνθρώπινα δάκρυα γιά τούς νεκρούς.

Ἡ πύλη τοῦ νεκροταφείου καθημερινά ἀνοίγει· ἡ πύλη τοῦ θανάτου δέν κλείνει ποτέ! Ὑπολόγισε, ἄνθρωπε, ποιὰ εἰσφορά σέ ἀνθρώπους καί σέ δάκρυα πλήρωσε ἡ ἀνθρωπότητα γιά τήν ζωή, μόνο κατά τήν διάρκεια τῆς ἐποχῆς πού ζεῖς.

Μάθε νά σέβεσαι τήν ζωή τήν δική σου καί τῶν ἄλλων σάν τό πιό πολύτιμο πράγμα. Τήν ζωή μόνο ὁ Θεός, ὁ Δημιουργός, μπορεῖ νά χαρίσει.

Καί αὔριο θά πεθάνουν ἄλλοι δεκαπέντε ἄνθρωποι καί ἀνάμεσά τους μπορεῖ νά εἶμαστε ἐγώ καί ἐσύ, φίλε μου. Ἄς σκεφθοῦμε ὅτι ἐγώ καί σύ αὔριο τό βράδυ θά ξαπλώνουμε ὄχι στά κρεβάτια μας, ἀλλά σέ τάφο στό νεκροταφεῖο, δυό μέτρα βαθεῖά κάτω ἀπό τήν γῆ.

Σ' αὐτήν τήν περίπτωση ἄς ἀναρωτηθοῦμε· τί θά ἦταν ἀναγκαῖο νά κάνουμε ἐγώ κι ἐσύ, αὐτές τίς τελευταῖες ὥρες πού μᾶς ἀπομένουν σ' αὐτή τή ζωή.

Ὁ θάνατος στέκεται πάνω ἀπό κάθε κόμμα καί πάνω ἀπό κάθε ἐθνικότητα, πάνω ἀπό τά γηρατεῖα καί τήν νεότητα, πῶς πάνω ἀπό τήν υἰγεία καί τήν ἀρρώστια, πῶς πάνω ἀπό τά γέλια καί τά δάκρυα. Ὁ θάνατος ἔχει τό δικό του ρολόι τό ὁποῖο δέν συμφωνεῖ μέ τό δικό μας. Ὅταν ἐμεῖς λέμε «ἦρθε ἡ ὥρα», ὁ θάνατος λέει «νωρίς εἶναι». Ὅταν ἐμεῖς λέμε «νωρίς εἶναι», ὁ θάνατος λέει «ἦρθε ἡ ὥρα».

Γι' αὐτόν τόν λόγο ὁ ἀγώνας ἐναντίον τοῦ θανάτου εἶναι τό ἴδιο ἄσκοπος σάν τόν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς κίνησης τοῦ πολικοῦ ἀστέρα ἀπό τόν βορρᾶ στόν νότο. Πῶς λοιπόν νά ξοδέψουμε αὐτές τίς ὥρες πρῖν τόν θάνατο; Σκέφτομαι νά σᾶς προτείνω νά κάνουμε πρῖν τόν θάνατο αὐτό πού κάνει ἕνας ἄνθρωπος πού ἐτοιμάζεται γιά προσκύνημα στούς Ἁγίους Τόπους: Νηστεύει, προσεύχεται, κοινωνεῖ, βοηθᾷ μέ ἐλεημοσύνες τούς συνανθρώπους του, τούς φτωχοῦς καί τούς δυστυχεῖς. Πηγαίνει ἀπό σπίτι σέ σπίτι σέ ὄλο τό χωριό του καί τούς ἀποχαιρετᾷ ὅλους, παρακαλώντας τούς φίλους νά τόν ἐνθυμοῦνται στήν προσευχή τους, καί τούς ἐχθρούς νά τοῦ συγχωρήσουν ὅλες τίς προσβολές καί ἀδικίες. Ἀποφεύγει τίς ματαιόδοξες διασκεδάσεις καί τά γλέντια· ἀποφεύγει τά γέλια καί τίς φλύαρες κουβέντες. Καί τήν στιγμή τῆς ἀναχώρησης φορᾷ καινούργια ροῦχα, εὐλογεῖ ὅλους ὅσους μένουν στό χωριό, τούς συγγενεῖς καί μή, τούς φίλους καί τούς ἐχθρούς καί ζητᾷ καί τήν δική τους εὐλογία.

Ὅλα αὐτά τά κάνει, ἐπειδή εἶναι ἕνας ἀμαρτωλός ἄνθρωπος πού ἀναχωρεῖ γιά τήν Ἱερή Χώρα, θέλοντας

νά πλησιάσει τόν Θεό. Μέ δέος λοιπόν καί μέ ἐπιμέλεια, φροντίζει νά ἀναγεννηθεῖ, νά καθαριστεῖ καί νά ἀνανεωθεῖ, γιά νά ἀξιωθεῖ τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

“Όλα ὅσα κάνει ὁ προσκυνητής πρὶν τήν ἀναχώρησή του στήν Ἅγια Χώρα, μποροῦν νά ἐκφραστοῦν μέ μιὰ λέξη: **μετάνοια**. Αὐτά προτείνω, φίλοι μου, σέ σᾶς καί στόν ἑαυτό μου νά κάνουμε τίς τελευταῖες ὥρες, πρὶν τό πόδι μας πατήσῃ στήν ἀγιώτερη χώρα, πρὶν γίνουμε προσκυνητές τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀγγέλων του.

“Όταν ὁ Μωσῆς πλησίασε τόν Θεό στό υψηλότερο ὄρος Χωρήβ, ἄκουσε μία ὑπερφυσική φωνή νά τοῦ λέει: *«Μή ἐγγίσῃς ὧδε, λῦσαι τό ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γάρ τόπος ἐν ᾧ σύ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν»*. Ἡ βαθύτερη, πνευματική σημασία αὐτῆς τῆς ἐντολῆς εἶναι: *«ἀναγεννηθεῖτε, ἐξαγνιστεῖτε, ἀνανεωθεῖτε»*.

Ἐμεῖς ἤδη βρισκόμαστε στήν τελευταία ἡμέρα, στό τελευταῖο μας βῆμα. Μπροστά μας ὑπάρχει ἡ καιομένη βάτος, ἡ ἄσβεστη αἰώνια φλόγα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ φωνή μᾶς ζητᾷ νά ἐξαγνιστοῦμε, γιατί τίποτε ἀκάθαρτο δέν εἰσέρχεται στή φλόγα αὐτή χωρίς νά καεῖ, διότι καθετί ἀκάθαρτο γίνεται στάχτη· ὅ,τι ὅμως εἶναι ἐξαγνισμένο καί ἅγιο δέν καίγεται. Ἡ θεϊκή φλόγα τό κρατάει, τό διατηρεῖ μέσα της σέ μιὰ ἀνείπωτη, ἀνεκδιήγητη χαρά, ἀνέκφραστη δύναμη καί ἀγιότητα.

Αὐτή ἡ πράξη, τό νά ἀποβάλλει κανεῖς τό φόρεμα τῆς ἁμαρτίας, εἶναι ἡ μετάνοια. Προτείνω λοιπόν σέ ὅλους, καί σ' ἐμένα καί σέ σένα, τήν μετάνοια.

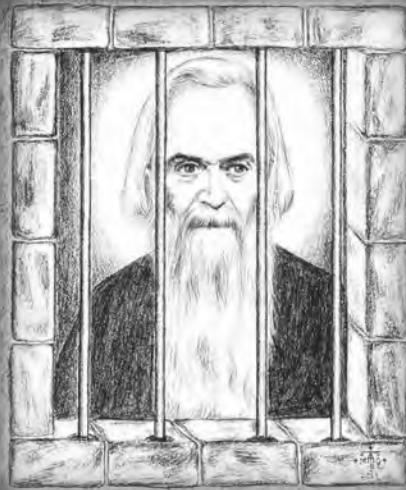
Τά ἀνωτέρω εἶναι ἓνα ἀρχικό ἀπόσπασμα ἀπό τήν ὁμιλία τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀρχίδος: **Γιά τήν μετάνοια καί τήν ἐμπιστοσύνη στόν Θεό.**

Μέ τήν ἴδια ἔνταση ἐπιθυμίας πού ἕνας διψασμέ-
νος ζητάει νά πιεῖ νερό καί ἕνας λερωμένος ζητάει νά
ἀπαλλαγεῖ ἀπό αὐτό πού μολύνει τό σῶμα του ὁ λόγος
τοῦ Ἁγίου ἀνάβει τήν φλόγα τῆς μετάνοιας πού γίνε-
ται δροσιά καί ἀνακούφιση στίς ἀπελπισμένες ἀπό
τήν ἁμαρτία ψυχές.

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΧΡΙΔΟΣ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ
ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΥΕΛΗ»

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΛΙΜΙΡΟΒΙΤΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΧΡΙΔΟΣ, † 1956

ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»